

for a living planet®

Ръководство за попълване на картата на WWF за оценка на хартия

WWF Картата за оценка на хартия е достъпен за потребителите механизъм, чрез който те могат да оценят своето влияние върху околната среда и да насочат потреблението на хартия към алтернативи с по-малък ефект върху природата.

Производството на хартия и ползването ѝ

оказва влияние върху стопанисването на горите и горските култури, тъй като те са основен източник на суровини. Също така влияние се оказва и при добива и производство на глина и други запълващи и облицоващи материали. Нещо повече производството на целулоза и хартия – и генерирането на огромно количество енергия необходима за процеса – може да отдели широка гама съединения, които да окажат влияние върху околната среда, като например транспортирането на дълги и кратки разстояния на сурови материали и готова продукция. Следователно оценката на всички потенциални влияния върху околната среда от страна на хартиените продукти е почти невъзможна задача. Всяка подобна методика ще е много сложна, ще е трудно да се сравнят отделните представяния и да се формулира простичко и полезно ръководство.

WWF картата за оценка на хартия се

базира на различен подход. Вместо да се опитва да отрази всеки възможен аспект, Картата се фокусира върху ограничен брой главни въздействия свързани със здравето и жизнеността на човека и екосистемите. Те са обединени в "единен" способ, приложим за оценка на всички видове хартия. Субективността при селекцията и измерването на влиянията е сведена до минимум с използване на проста и прозрачна структура, където всяко влияние е оценено с максимум от 10 или 20 точки, с максимален общ брой от 100 точки.

„КАРТАТА НА WWF ЗА ОЦЕНКА НА ХАРТИЯ“ Е НАСОЧЕНА КЪМ:

- Отговорно ползване на естествените ресурси чрез подкрепа в използването на рециклирани материали и естествени суровини от добре стопанисвани FSC сертифицирани гори като предпочитани източници на суровини.
- Гаранции за предотвратяване включването на нежелани източници на суровини. В допълнение към използването на рециклирани материали като гаранция се включва дървесина от FSC сертифицирани дейности и дървесина, която изпълнява изискванията на FSC стандарта за контролирана дървесина.
- Мониторинг и непрекъснато подобрене на производствения процес чрез подкрепа адаптирането на системи за управление като ISO 14001 и EMAS (тези системи също засягат емисии на няколко съединения, които не са включени в ръководството).
- Принос за промените в климата и глобалното затопляне от емисиите на CO², газа с най-голямо количество, допринасящ за парниковия ефект.
- Замърсяването от абсорбиращи хлорни съединения (АОХ), някои от които дълготрайни и изключително токсични, с подкрепа за неизбелвани или избелвани без хлор продукти.
- Замърсяване от кислород консумиращи органични отпадъци за преработка на вода, отчитани на количество кислород необходимо за извършване на химическото разлагане (COD).
- Складиране на отпадъци за запълване на изкопи, повечето от тях отделят метан, други допринасят за парниковия ефект по време на разпада им.

Предварителни данни

Нивата на емисиите се оценяват на база общия принос на целулозо-хартиения производствен процес и се базират на настоящото представяне на голяма част от (предимно интегрирани) целулозо-хартиени предприятия, както е посочено в корпоративните екологични доклади и интернет страниците. Изискванията за нулеви емисии за постигане на максимум точки, свързани с CO² от изкопаеми източници, АОХ, COD и запълването на депа за отпадъци са базирани на най-доброто представяне в представителната извадка от производителите, представящи всички видове хартия.

Максимално допустимите емисии, които попадат в отчитаните резултати са определени като средни емисии за представителна извадка от предприятия представящи хартията с “най-лошо” качество за този параметър. И така, за да оценим производител като “оказващ високо влияние”, свързано с даден параметър, трябва той да е по-добър от средния производител на такъв вид хартия (от нашата извадка с предприятия).

Този подход позволява да се оценят всички видове хартия в една и съща матрица. Скалата за всеки параметър се калкулира, като се раздели разликата между най-добрите (нулеви) емисии и максимално допустимите емисии на равни части.

Нашите данни отбелязват, че за всеки параметър има примери от производители на всички видове хартия, които постигат много добри резултати. Дори и така все още може да има различия в представянето между качествата хартия дължащо се на характеристиките на процеса, така че “най-добрият” производител на дадено качество, например копирна хартия, може да няма толкова добър резултат като “най-добрия” производител на неизбелвани рециклирани кърпички.

Все пак това не би трябвало да е проблем, тъй като има все още достатъчно възможности за всички видове хартия. Все пак потребителите ще ги сравняват според вида им – не може да отпечатвате лъскави брошури на хигиенични кърпички.

КАК ДА ИЗПОЛЗВАТЕ „КАРТАТА НА WWF ЗА ОЦЕНКА НА ХАРТИЯ“

Оценяването е свързано с общия принос от участието на всички въввлечени в целулозо-хартиеното производство.

Функционалните единици на „Картата за оценка на хартия“ са тонове от крайни продукти - подход, който е част от инициативата „Европейска хартиено-профилирана“ индустрия“ (www.paperprofile.com) и MetaFore “EPAT Индикатори и Протоколи”, създадени заедно с водещи компании от САЩ (www.metafore.org).

Емисиите от заводи, произвеждащи целулоза и хартия се отчитат на всяко ниво, без значение дали целулозо-хартиените предприятия са интегрирани или локализиращи в различни обекти. Данните се изчисляват на база сходни приноси и влияния на различни видове целулозо-хартиени материали в крайния продукт и заедно се прибавят към крайния резултат.

Изчисленията се отнасят до средногодишните данни и средногодишното потребление на продукта. Крайните резултати са свързани с представянето през дадена календарна година. При първоначално отчитане на даден продукт може да се използват данни от предходните 12 месеца. Въпреки това през следващата календарна година новото отчитане трябва да се базира на средното представяне от предшестващата пълна календарна година.

Данни с “нови” параметри или процеси могат да се отнесат към представянето на изминалите 3 месеца. Веднъж през следващата календарна година отчитането ще се базира на средното представяне от времето, когато е извършен мониторинга до края на предишната календарна година.

Ето и пример: производител X може да калкулира и провери резултата от даден продукт през август 2007 г. (на база средното представяне от август 2006 г. до юли 2007 г.), като “резултат на продукта Y от 2007 г. е Z”. Веднъж през следващата календарна година - 2008 г. - резултатът на този продукт се изчислява от средното представяне през 2007 г. (нормално средните равнища за пълна календарна година за параметри или процеси, представени през 2007 г., средните данни за времето на провеждане на мониторинга до края на годината).

Изчисленията трябва да са само за продукта доколкото е възможно и трябва да са верни в смисъл, че сумата от данните за всеки параметър и продуктова линия трябва да правят 100% от общото производство на фабриката. При липса на данни за дадена продуктова линия, данните могат да се базират на средните за предприятието.

Какво става, когато параметрите за дадена емисия липсват за част от производствената верига на целулоза/хартия?

1. Първоначално отчитане:

- Ако липсващите данни възлизат на по-малко от 10% от съставните материали за производство на целулоза/хартия, то се взема осреднена стойност на данните, получени при оценката на подобни материали.
- Ако над 10% от данните на съставните материали за производство на целулоза/хартия липсват, то тогава не се позволява отчитане и параметрите се попълват с нули.

2. Отчитане по време на следващата календарна година:

- Ако липсващите данни възлизат на по-малко от 5% от съставните материали за производство на целулоза/хартия, то се взема усреднена стойност на данните получени при оценката на подобни материали.
- Ако над 5% от данните на съставните материали за производство на целулоза/хартия липсват, то тогава не се позволява отчитане и параметрите се попълват с нули.

WWF Карта за оценяване на хартия 2007¹

Продукт: _____

Производител: _____

Доставчик: _____

1. Предпочитани източници на дървесни влакна

■ 100% рециклирани дървесни влакна / FSC сертифицирани първични; или продукт с FSC етикет, базиран на достоверни показания / етикет FSC рециклиран: → 20 р.

■ Процент на рециклирани дървесни влакна / FSC сертифициран първични:

≥ 95% → 19 р.	≥ 70% → 14 р.	≥ 45% → 9 р.	≥ 20% → 4 р.
≥ 90% → 18 р.	≥ 65% → 13 р.	≥ 40% → 8 р.	≥ 15% → 3 р.
≥ 85% → 17 р.	≥ 60% → 12 р.	≥ 35% → 7 р.	≥ 10% → 2 р.
≥ 80% → 16 р.	≥ 55% → 11 р.	≥ 30% → 6 р.	≥ 5% → 1 р.
≥ 75% → 15 р.	≥ 50% → 10 р.	≥ 25% → 5 р.	< 5% → 0 р.

Нашият резултат

2. Предотвратяване потенциално включване на нежелани източници на дървесни влакна

■ 100% вторични дървесни влакна/не употребявани рециклирани /FSC сертифицирани първични/ FSC контролирана дървесина или еквивалентни: → 20 р.

■ Процент на вторични дървесни влакна/не употребявани рециклирани /FSC сертифицирани първични/ FSC контролирана дървесина или еквивалентни

≥ 95% → 19 р.	≥ 70% → 14 р.	≥ 45% → 9 р.	≥ 20% → 4 р.
≥ 90% → 18 р.	≥ 65% → 13 р.	≥ 40% → 8 р.	≥ 15% → 3 р.
≥ 85% → 17 р.	≥ 60% → 12 р.	≥ 35% → 7 р.	≥ 10% → 2 р.
≥ 80% → 16 р.	≥ 55% → 11 р.	≥ 30% → 6 р.	≥ 5% → 1 р.
≥ 75% → 15 р.	≥ 50% → 10 р.	≥ 25% → 5 р.	< 5% → 0 р.

Нашият резултат

3. Емисии CO² от изкопаеми горива (включително електричество от енергийната система/ външни източници)

■ Нула емисии на CO² от изкопаеми източници от целулозо-хартиеното предприятие → 20 р.

■ Общо количество емисии на CO² от изкопаеми горива /Г от хартия от целулозо-хартиеното предприятие:

≤ 50 Kg → 19 р.	≤ 300 Kg → 14 р.	≤ 550 Kg → 9 р.	≤ 800 Kg → 4 р.
≤ 100 Kg → 18 р.	≤ 350 Kg → 13 р.	≤ 600 Kg → 8 р.	≤ 850 Kg → 3 р.
≤ 150 Kg → 17 р.	≤ 400 Kg → 12 р.	≤ 650 Kg → 7 р.	≤ 900 Kg → 2 р.
≤ 200 Kg → 16 р.	≤ 450 Kg → 11 р.	≤ 700 Kg → 6 р.	≤ 950 Kg → 1 р.
≤ 250 Kg → 15 р.	≤ 500 Kg → 10 р.	≤ 750 Kg → 5 р.	> 950 Kg → 0 р.

Нашият резултат

4. АOX емисии

■ Нула АOX емисии от целулозо-хартиеното предприятие (целулозата и хартията не са избелвани или е използвана TCF/PCF технология за избелване): → 10 р.

■ Общо количество на АOX емисии/Г от хартия от целулозо-хартиеното предприятие:

≤ 0.015 Kg → 9 р.	≤ 0.075 Kg → 5 р.	≤ 0.135 Kg → 1 р.
≤ 0.030 Kg → 8 р.	≤ 0.090 Kg → 4 р.	> 0.135 Kg → 0 р.
≤ 0.045 Kg → 7 р.	≤ 0.105 Kg → 3 р.	
≤ 0.060 Kg → 6 р.	≤ 0.120 Kg → 2 р.	

Нашият резултат

5. COD емисии

■ Нула COD емисии от целулозо-хартиеното предприятие: → 10 р.

■ Общо количество на COD емисии/Т от хартия от целулозо-хартиеното предприятие:

≤ 2 Kg → 9 р.	≤ 10 Kg → 5 р.	≤ 18 Kg → 1 р.	> 18
≤ 4 Kg → 8 р.	≤ 12 Kg → 4 р.	Kg → 0 р.	
≤ 6 Kg → 7 р.	≤ 14 Kg → 3 р.		
≤ 8 Kg → 6 р.	≤ 16 Kg → 2 р.		

Нашият резултат

6. Отпадъци за запълване на изкопи

■ Нула отпадъци за запълване на изкопи от целулозо-хартиеното предприятие: → 10 р.

■ Общо отпадъци за запълване на изкопи /Т от хартия от целулозо-хартиеното предприятие:

≤ 5 Kg → 9 р.	≤ 25 Kg → 5 р.	≤ 45 Kg → 1 р.	> 45
≤ 10 Kg → 8 р.	≤ 30 Kg → 4 р.	Kg → 0 р.	
≤ 15 Kg → 7 р.	≤ 35 Kg → 3 р.		
≤ 20 Kg → 6 р.	≤ 40 Kg → 2 р.		

Нашият резултат

7. Системи за стопанисване на околната среда и прозрачност:

■ Всички участващи целулозо-хартиени предприятия са EMS сертифицирани и ежегодно обявяват обществено достъпна информация за дейността си → 10 р.

■ Всички участващи целулозо-хартиени предприятия са EMS сертифицирани → 8 р.

■ Най-големите целулозо-хартиени предприятия са EMS сертифицирани и ежегодно обявяват обществено достъпна информация за дейността си → 6 р.

■ Най-големите целулозо-хартиени предприятия са EMS сертифицирани → 4 р.

■ Най-големите целулозо-хартиени предприятия са EMS сертифицирани → 2 р.

■ Най-големите целулозо-хартиени предприятия не са EMS сертифицирани → 0 р.

Нашият резултат

Общ резултат:

Всички резултати са проверени от (име и контакти на главния представител на производителя):

Всички резултати са проверени от (име и контакти на одитора и сертифициращото тяло):

---

1 Предпочитани източници на дървесни влакна

1.1 Дефиниция:

Тази точка се отнася за общия дял на всички дървесни влакна в продукта, влезли в предприятието, които са част или се отнасят до заявените достоверни показания за:

а) дървесни влакна за вторична преработка определени според изискванията на FSC-STD-40-004; и/или

б) първични дървесни влакна от FSC сертифицирани гори¹ и горски култури.

Резултатите могат да се изчислят или като средно от годишния пропорционален приход в продуктовата линия/предприятие или като достоверни показания според FSC-STD-40-004.

1.2 Изпълнение и проверка

Показанията, свързани с рециклирани материали, трябва да бъдат проверени от международно или национално одобрено сертифициращо тяло. Твърденията, свързани с FSC сертифицирани материали, трябва да бъдат проверени от FSC акредитирано сертифициращо тяло.

2 Предотвратяване навлизането на нежелани източници на дървесни влакна

2.1 Дефиниция:

Тази точка се отнася за общия дял на дървесните влакна в продукта произлезли от източници, които са защитени от потенциално включване на нежелани материали според определението в FSC стандарта за контролирана дървесина (FSC-STD 40-004). Нежелани материали са дървесни влакна от нелегален добив или дейности, които унищожават гори с високи консервационни стойности, превръщане на естествени гори в друг вид земеползване или потъпкване традициите и првата на собственост на коренните жители.

Повечето системи за горска сертификация гарантират законност на операциите, но WWF възприема следните категории за гарантиране предотвратяване на потенциално включване на нежелани източници на дървесни фибри:

а) дървесни влакна за вторична преработка определени според изискванията на FSC-STD-40-004;

б) първични дървесни влакна, дефинирани съобразно FSC-STD-40-004;

в) първични дървесни влакна от FSC сертифицирани гори и горски култури;

г) първични дървесни влакна, които отговарят на изискванията на FSC стандарта за контролирана дървесина (FSC-STD 40-005), било то като проверена FSC контролирана дървесина или чрез други системи на проследяване с подобен обхват и строгост.

2.2 Изпълнение и проверка

Показанията, свързани с рециклирани материали, трябва да бъдат проверени от международно или национално одобрено сертифициращо тяло. Твърденията, свързани с FSC сертифицирани материали, трябва да бъдат проверени от FSC акредитирано сертифициращо тяло.

3 Емисии CO² от изкопаеми горива

3.1 Дефиниция:

Тази точка се отнася за общия дял на освободения CO² от изкопаеми горива при генериране на енергия за нуждите на целия индустриален процес за произвеждането на един продукт (включително CO² от изкопаеми горива, освободен при производство на енергия в електроцентралите, осигурен от енергийната система и др., но изключва CO² от изкопаеми горива, получен като част от горско стопанисване или добив, като част от производство на облицовки и пълнежи или по време на транспортирането на сурови материали или готови продукти).

CO² от изкопаеми горива е дефиниран като въглероден двуокис, получен от източници, които са невъзобновими в рамките на човешкия живот (въглища, нефт, природен газ, торф и др.).

3.2 Изпълнение и проверка

Емисиите на CO² от изкопаеми горива от всеки източник се изчисляват на база пропорционалния принос на различни видове изкопаеми горива, изгорени за получаване на енергия, която е необходима за производствения процес, без значение дали енергията е генерирана в производственото предприятие или в електроцентраля и пренесена по електрическата мрежа.

Изчислението на емисиите на CO² за всеки вид изко-

¹ WWF признава приноса на няколко системи за подобряване на горското стопанство, но за момента приема сертификацията по FSC като системата, която изпълнява основните WWF изисквания за отговорност, прозрачност, международна съвместимост и балансирано участие на всички заинтересовани.

паемо гориво трябва да се базира на международно одобрена и съвместима методология напр. съобразно законодателството на ЕС. Националната статистика може да се ползва при липса на данни за потребената енергия от предприятието. Показанията трябва да се проверят от международно или национално акредитирано сертифициращо тяло.

4 АОХ емисии

4.1 Дефиниция:

Тази точка се отнася до общия дял емисии от абсорбиращи органични халогени, измерени като общо количество хлор допустимо в органичните съединения в отпадните води.

4.2 Изпълнение и проверка

Трябва да се проведе мониторинг и измервания съобразно международно признатите процедури за най-добри практики като ISO 9562 (1989) или подобни от независими и компетентни лаборатории. Показанията трябва да се проверят от международно или национално акредитирано сертифициращо тяло.

5 COD емисии

5.1 Дефиниции:

Тази точка се отнася за общия дял емисии в отпадните води на елементи и съединения, които консумират кислород при тяхното разпадане, измерват се според количеството кислород, необходимо за приключване на химическото окисляване.

5.2 Изпълнение и проверка

Трябва да се проведе мониторинг и измервания съобразно международно признатите процедури за най-добри практики като ISO 9562 (1989) или подобни от независими и компетентни лаборатории. Показанията трябва да се проверят от международно или национално акредитирано сертифициращо тяло.

6 Отпадъци за запълване на изкопи

6.1 Дефиниция:

Тази точка се отнася за общия дял безвредни отпадни материали от целулозо-хартиения производствен процес, които принципно се използват за запълване на изкопи/изхвърлят се в язовири или подобни места, изчислява се количеството суха материя.

6.2 Изпълнение и проверка:

Трябва да се проведе мониторинг и измервания съобразно международно признатите процедури за най-добри практики. Показанията трябва да се проверят от международно или национално акредитирано сертифициращо тяло.

7 Системи за стопанисване на околната среда и прозрачност:

7.1 Дефиниция:

Тази точка се отнася до:

а) съотношенията дървесни влакна в крайния продукт, които са произведени в (целулозо и/или хартиено) предприятие, където всички аспекти на преработката и производството се контролират от Системи за стопанисване на околната среда, които отговарят на изискванията на ISO 14001, и

б) обхвата, в който се съобщава на обществото информация свързана с екологичното представяне на предприятията.

“Приносът” се отнася до всички (целулозо и/или хартиени) предприятия, които произвеждат дървесни влакна за крайния продукт. “Главният” се отнася до процеси за над 50% целулозо или хартиени дървесни влакна.

“Представяне на данните” се отнася като минимум до всички точки споменати в „Картата на WWF за оценка на хартия“ (дела на вторични, първични и FSC сертифицирани дървесни влакна и дела на дървесните влакна проверени, че изпълняват изискванията на FSC стандарта за контролирана дървесина; емисиите на CO² от изкопаеми горива, АОХ и COD на тон готова продукция; сухи отпадъци за запълване на изкопи на тон готова продукция; и приложение на системи за стопанисване на околната среда).

“Публично” се отнася до информацията в издаваните корпоративни отчети за устойчивост и/или достъпна в интернет.

7.2 Изпълнение и проверка

Изпълнението на ISO 14001 Системи за стопанисване на околната среда (или EMAS/други сходни системи за стопанисване на околната среда) наблюдавано и одитирано от международно или национално одобрено акредитирано сертифициращо тяло.

Прозрачността на представяне на данните е също така проверявана от международно или национално одобрено акредитирано сертифициращо тяло.

WWF е една от най-големите и най-ефективни независими природозащитни организации, с над 5 милиона привърженици и световна мрежа, активна в над 100 държави.

Мисията на WWF е да спре деградацията на природата и да изгради бъдеще, в което хората да живеят в хармония с природата, като:

- Опазва световното биоразнообразие
- Гарантира, че потреблението на възобновяеми естествени суровини е устойчиво
- Подкрепя намаляване на замърсяването и разточителното потребление

WWF International

Avenue du Mont-Blanc
1196 Gland
Switzerland

www.panda.org/paper/toolbox

